

NO SIRDS LATVIJAI

Reģ. Nr. 40008224136, Aldaru iela 10-3, Rīga, LV-1050, tālrunis +371 67131270
e-pasts: nosirds@kustiba.lv

Rīgā

23.04.2018. Nr. P-5-322

Latvijas Valsts prezidentam

Raimondam Vējonim

Pils laukums 3, Rīga, LV-1900

Par grozījumiem likumā „Par nekustamā īpašuma nodokli”

Augsti godātais Valsts prezidenta kungs!

Latvijas Republikas Satversmes 64. pants noteic, ka likumdošanas tiesības pieder Saeimai, kā arī tautai Satversmē paredzētā kārtībā un apmēros. Savukārt Satversmes 65. pants paredz, ka likumprojektus Saeimai var iesniegt viena desmitā daļa vēlētajū tajos gadījumos un tādā kārtībā, kādu paredz Satversme.

Satversmes 78. panta pirmais teikums šo kārtību arī nosaka, proti, ne mazāk kā vienai desmitajai daļai vēlētajū ir tiesības iesniegt Valsts Prezidentam pilnīgi izstrādātu likuma projektu, kuru Prezidents nodod Saeimai. Tautas likumdošanas iniciatīvas tiesību īstenošanas kārtība precizēta likuma „Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu” ceturtajā nodaļā „Likumu ierosināšana”. Minētā likuma 22. panta pirmā daļa noteic, ka ne mazāk kā vienai desmitajai daļai vēlētajū ir tiesības iesniegt Centrālajai vēlēšanu komisijai pilnīgi izstrādātu likumprojektu.

Saistībā ar šo jautājumu vēlamies uzsvērt, ka šī brīža normatīvais regulējums pēc būtības padara nereālu minēto tautas tiesību īstenošanu. Par to vairākkārt ir norādījuši labi zināmi juristi. Kā savulaik atgādināja Satversmes tiesa, likumdevējam, ievērojot Satversmes 1. pantā nostiprinātos tiesiskas valsts pamatprincipus, ir pienākums periodiski apsvērt, vai tiesiskais regulējums joprojām ir efektīvs un vai tas kādā veidā nebūtu pilnveidojams (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2005. gada 11. novembra sprieduma lietā Nr. 2005-08-01 9.5. punktu un 2008. gada 2. jūnija sprieduma lietā Nr. 2007-22-01 18.3. punktu*). Tomēr vienlaikus tiesa uzsvēra, ka likumā paredzētā vēlētajū likumdošanas iniciatīvas īstenošanas kārtība nedrīkst būt tāda, kas vēlētajū tiesības iesniegt likumprojektus padarītu par formālām. Tātad likumdevējam ir jāseko līdz tam, lai noteiktā kārtība būtu izpildāma un vēlētajū savas likumdošanas iniciatīvas tiesības

varētu īstenot efektīvi (sk. 2014. gada 12. februāra sprieduma lietā Nr. 2013-05-01 21.punktu). Arī mūsu partija jau 2015. gadā iesniedza priekšlikumus par grozījumiem likumprojektā Grozījumi likumā "Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu" (Pielikums Nr.3), piedāvājot parakstu vākšanu sadalīt divos posmos: ne mazāk kā 10 000 vēlētāju parakstus ir jāsavāc iniciatīvas grupai, savukārt otrajā posmā Centrālā vēlēšanu komisija paziņo, ka likuma ierosināšanai tiek uzsākta parakstu vākšana un parakstu vākšana notiek saskaņā ar likumā esošo regulējumu (likuma 7.-9. pants). Diemžēl šis jautājums šobrīd vēl nav atrisināts.

Pēdējos 10 gadus Latvijas iedzīvotājus ir satraucis nesamērīgi augstais nekustamā īpašuma nodoklis. Tāpēc 2017. gada 18. aprīlī partija "No sirds Latvijai" Centrālajā vēlēšanu komisijā iesniedza iesniegumu un likumprojektu "Grozījums likumā "Par nekustamā īpašuma nodokli" (Pielikums Nr. 1).

Centrālā vēlēšanu komisija 2017. gada 21.aprīlī ar lēmumu Nr.12 reģistrēja iesniegto likumprojektu "Grozījums likumā "Par nekustamā īpašuma nodokli"". Līdz ar to no 2017. gada 21. aprīļa līdz 2018. gada 21. aprīlim notika parakstu vākšana par likumprojektu.

Parakstu vākšanas gaitā tika konstatēti vairāki trūkumi, kas liedz tautai izmantot savas konstitūcijā paredzētās likumdošanas tiesības.

1. Ņemot vērā iedzīvotāju vecuma struktūru, jāsecina, ka parakstīties portālā www.latvija.lv ir gatava tikai neliela daļa sabiedrības. Ne katrs ir gatavs autorizēties portālā ar bankas kodu kartes palīdzību, ne katram ir e-paraksts, ne katram ir identifikācijas karte ar aktivizētu e-parakstu (pat ja ir nav ID karšu lasītājs, jo tie ir papildu materiāli izdevumi), vēl vairāk – daļa iedzīvotāju vispār neprot strādāt ar datoru.

2. Parakstīšanās iespējas pašvaldībās, novados pie pagasta vai pilsētas pārvaldes vadītāja, pie zvērināta notāra un bāriņtiesā, kura veic notariālas darbības, ir maksas pakalpojums.

Jāmaksā ir ne tikai par paraksta apliecināšanu, bet arī par aploksni un pastmarku, lai nosūtītu parakstītā un apliecinātā iesnieguma otro eksemplāru iniciatīvas grupai, kura reģistrēja Centrālajā vēlēšanu komisijā likumdošanas iniciatīvu parakstu vākšanai. Sūtījums ir jānoformē atbilstoši sūtījumu adresēšanas nosacījumiem.

Nenosūtot parakstītu un apliecinātu iesniegumu iniciatīvas grupai – nodotā balss (paraksts) zūd, jo iniciatīvas grupai apliecinātie paraksti papīra formātā jānodod Centrālajā vēlēšanu komisijā, lai to pieskaitītu kopējam parakstu skaitam.

Tādejādi, lai tauta varētu izmantot savas konstitucionālās tiesības, tai vēl ir jāpiemaksā (juridiskās niansas nezinošai personai tas var izmaksāt pat 15 euro).

3. Parakstu vākšanai par likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu izveido iniciatīvas grupu. Saskaņā ar likumu iniciatīvas grupa var būt politiskā partija, politisko partiju apvienība vai Biedrību un nodibinājumu likumā noteiktajā kārtībā izveidota un reģistrēta ne mazāk kā 10 vēlētāju izveidota biedrība.

Iniciatīvas grupai, kas iesniedz reģistrēšanai likumdošanas iniciatīvu Centrālajā vēlēšanu komisijā, ja tā vēlas izvērst reklāmas kampaņu, ir jābūt prāviem naudas līdzekļiem. Būtu ļoti

diskutējams, vai tautai svarīgu lēmumu pieņemšana būtu padarāma par politiskās reklāmas sastāvdaļu.

4. Satversmē un likumā paredzēto tautas likumdošanas iniciatīvas procesa normālo regulējumu neskaidru padara arī tas fakts, ka paralēli it kā par vienu un to pašu iniciatīvu ir iespējams parakstīties gan portālā www.manabalss.lv, gan portālā www.latvija.lv.

Lai tauta varētu bez maldības realizēt savas Satversmes 64. pantā paredzētās likumdošanas tiesības, likumdevējam būtu jānošķir parakstu vākšanu pēc Centrālajā vēlēšanu komisijā oficiāli reģistrētās likumdošanas iniciatīvas no citas iniciatīvas – kolektīvā iesnieguma parakstu vākšanas portālā www.manabalss.lv.

Vācot parakstus par grozījumiem likumā „Par nekustamā īpašuma nodokli” netika izvērsta maksas reklāmas kampaņa un netika piedāvāts apmaksāt tautas izdevumus par parakstīšanos kā maksas pakalpojumu. Gada laikā par šo iniciatīvu ir parakstījušies gandrīz 30000 Latvijas pilsoņu. Paralēli tam portālā www.manabalss.lv kopš 2016. gada 16. marta par līdzīgu iniciatīvu atcelt nekustamā īpašuma nodokli vienīgajam īpašumam parakstījušies vairāk nekā 37 000 cilvēku.

Parakstījušos skaits liecina, ka nekustamā īpašuma nodokļa atcelšana vienīgajam īpašumam ir ļoti aktuāls jautājums Latvijas sabiedrībā, tāpēc ir vajadzīgs tā atrisinājums.

Augsti godātais Valsts prezidenta kungs, ar šo vēstuli nododam Jums tautas parakstīto likumprojektu „Grozījums likumā „Par nekustamā īpašuma nodokli””.

Lūdzam Jūs izprast Latvijas iedzīvotāju sāpi un, izmantojot Satversmes 47. pantā minētās tiesības, iesniegt šo likumprojektu Saeimā.

Pielikumā:

- 1) Likumprojekts „Grozījums likumā „Par nekustamā īpašuma nodokli”” uz 1 lpp.;
- 2) Likumprojekta „Grozījums likumā „Par nekustamā īpašuma nodokli”” anotācija uz 3 lpp.;
- 3) Priekšlikumi par grozījumiem likumprojekta Grozījumi likumā “Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu” (Nr.315/Lp12) otrajam lasījumam uz 3 lpp..

Ar cieņu,

Partijas „No sirds Latvijai”
valdes priekšsēdētāja

Inguna Sudraba